

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

การรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เกี่ยวกับการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 361 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน และครู 252 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 3,746 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ

การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี มีลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอลหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อนำแนะตัวผู้วิจัยในการติดต่อหน่วยงานที่เก็บข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามที่ใส่รหัสกำกับแล้วไปถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยผู้วิจัยจัดส่งด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วใช้สถิติทดสอบที (t-test) สถิติทดสอบ (f-test) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า มีระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุง

สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการทบทวนปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา รองลงมาคือ พัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหารครูและกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ บูรณาการหลักของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับทุกวิชา รองลงมาคือ นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง ในหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ กำหนดขอบเขตในการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ชัดเจนในการเรียนการสอนของแต่ละช่วงชั้น และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การประยุกต์หลักของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกห้องเรียน

1.3 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่เน้นความร่วมมือและมีประโยชน์ใช้สอย รองลงมาคือ จัดสภาพแวดล้อมที่อนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รองลงมาคือ กำหนดระเบียบขรรคมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม

1.4 ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง รองลงมาคือ ส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในชุมชน รองลงมาคือ ร่วมติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาในเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ สอนเพื่อเตรียมนักเรียนให้เป็นคนที่ดีต่อ

ประเทศชาติสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ รองลงมาคือ พัฒนาเทคนิควิธีการสอนของครู ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

2.1 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการ

พัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การศึกษาการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า มีระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูจะมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ไม่เข้าใจตามหลักการหรือการนำไปใช้อาจไม่ถูกวิธีการมากนักจึงส่งผลต่อการนำไปสู่การปฏิบัติที่ยังส่งผลที่เกิดขึ้นได้ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ หนูพล (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียง(ชีวิตที่บ้านเกียรติ) โรงเรียนบ้านเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านคือ (1) สภาวะแวดล้อมของโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก (2) ปัจจัยเบื้องต้นมีความเหมาะสมในระดับมาก (3) กระบวนการของโครงการมีประสิทธิภาพในระดับมาก (4) ผลผลิตของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจำแนกเป็นรายวัตถุประสงค์เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่นักเรียนมีความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการประหยัดและการออมทรัพย์ค่าเฉลี่ย 4.25 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นค่าเฉลี่ย 3.94 นักเรียนมีความรู้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของพืชสมุนไพรในท้องถิ่นค่าเฉลี่ย 3.93 นักเรียนมีความรู้ทักษะกระบวนการและทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพค่าเฉลี่ย 3.91 นักเรียนมีทักษะในการทำงานเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการปลูกพืชสวนครัวค่าเฉลี่ย 3.83 (5) ความพึงพอใจของครูต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 4.51 ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนข้อเสนอแนะได้แก่ควรขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาในการดำเนินโครงการให้มากขึ้น

1.1 ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา พบว่า การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษานั้นได้มีการทบทวนปรับปรุงรวมถึงการนำไปจัดทำเป็นแผนการปฏิบัติงานและการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น รวมทั้ง ภาระหน้าที่และกระบวนการหรือแผนงานที่ได้มีการปรับปรุงและมีการศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในสถานศึกษาที่ถูกขั้นตอนและมีความรู้ความเข้าใจที่ตรงตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ ศรีแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดสังฆวิถีสืบพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการพบว่าสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการและหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลางส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ส่วนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมากและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางถือว่าไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่าปัจจัยและความพร้อมด้านงบประมาณบุคลากรและสื่อวัสดุมีความพร้อมเป็นไปตามที่เกณฑ์กำหนด 3) ด้านกระบวนการพบว่าทุกขั้นตอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 4) ด้านผลผลิตของโครงการพบว่าอยู่ในระดับมากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน พบว่า การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการยกตัวอย่างหรือวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน หรือ วิธีการถ่ายทอดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจ หรือกระบวนการสอนที่ขาดวิธีการหรือการสอดแทรกเทคนิคต่าง ๆ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ หนูพล (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียง(ชีววิถีที่บ้านเกียรติ) โรงเรียนบ้านเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านคือ (1) สภาวะแวดล้อมของโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก (2) ปัจจัยเบื้องต้นมีความเหมาะสมในระดับมาก (3) กระบวนการของโครงการมีประสิทธิภาพในระดับมาก (4) ผลผลิตของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจำแนกเป็นรายวัตถุประสงค์เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่นักเรียนมีความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการประหยัดและการออมทรัพย์ ค่าเฉลี่ย 4.25 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 3.94 นักเรียนมีความรู้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของพืชสมุนไพรในท้องถิ่นค่าเฉลี่ย 3.93 นักเรียนมีความรู้ทักษะกระบวนการและทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพค่าเฉลี่ย 3.91 นักเรียนมีทักษะในการทำงานเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการปลูกพืชสวนครัวค่าเฉลี่ย 3.83 (5) ความพึงพอใจของครูต่อผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 4.51 ความพึงพอใจ

ของผู้ปกครองอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนข้อเสนอแนะได้แก่ควรขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาในการดำเนินโครงการให้มากขึ้น และยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ ตรีแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดสังฆวิถีสพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการพบว่าสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการและหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลางส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ส่วนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมากและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางถือว่าไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่าปัจจัยและความพร้อมด้านงบประมาณบุคลากรและสื่อวัสดุมีความพร้อมเป็นไปตามที่เกณฑ์กำหนด 3) ด้านกระบวนการพบว่าทุกขั้นตอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 4) ด้านผลผลิตของโครงการพบว่าอยู่ในระดับมากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.3 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา พบว่าการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนอาจจะมีบริบท สภาพแวดล้อมหรือสถานที่ต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียนที่ไม่เท่าเทียมกัน ในปัจจัยต่าง ๆ อาทิเช่น งบประมาณจำนวนบุคลากร หรือทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่โรงเรียนที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ ตรีแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดสังฆวิถีสพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการพบว่าสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการและหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลางส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ส่วนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมากและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางถือว่าไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่าปัจจัยและความพร้อมด้านงบประมาณบุคลากรและสื่อวัสดุมีความพร้อมเป็นไปตามที่เกณฑ์กำหนด 3) ด้านกระบวนการพบว่าทุกขั้นตอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 4) ด้านผลผลิตของโครงการพบว่าอยู่ในระดับมากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง พบว่าการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละโรงเรียนมีเครือข่ายด้านความพอเพียงที่ไม่เหมือนกัน ทั้งทางด้านวัด ชุมชน หรือวิถีการดำรงชีวิต ปรัชญาท้องถิ่น จึงส่งผลต่อการพัฒนาระบบเครือข่าย

สถานศึกษาพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเทวิล ศรีสองเมือง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระหว่างช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4 ทั่วประเทศจำนวน 39,896 แห่งพบว่าผลลัพธ์ที่จะเกิดจากเครือข่ายมี 3 ประเด็นหลักๆ ได้แก่ 1) ครูบุคลากรนักเรียนในเครือข่ายสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถขยายผลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 2) ครูในสถานศึกษาเครือข่ายมีความรู้มีความสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้บูรณาการการจัดการเรียนการสอนได้ 3) ประชาชนในเครือข่ายสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละโรงเรียนมีรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน เนื่องจากความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครู และบริบทในแต่ละโรงเรียน จึงส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งวิธีการสอน การสอดแทรกความรู้ของครูผู้สอน และนักเรียนเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ ศรีแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดสังฆวิถีสืบพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการพบว่าสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการและหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลางส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ส่วนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมากและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางถือว่าไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่าปัจจัยและความพร้อมด้านงบประมาณบุคลากรและสื่อวัสดุมีความพร้อมเป็นไปตามที่เกณฑ์กำหนด 3) ด้านกระบวนการพบว่าทุกขั้นตอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 4) ด้านผลผลิตของโครงการพบว่าอยู่ในระดับมากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

2.1 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูในโรงเรียนนั้น ไม่ส่งผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนได้ อาจเป็นเพราะตำแหน่งน้อยอาจจะมีความรู้ความเข้าใจและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้มีประสิทธิภาพมากกว่าบุคคลที่มีตำแหน่งสูงกว่าได้เป็นต้น อาจเป็นเพราะความรู้ความเข้าใจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตำแหน่งหน้าที่ ไม่เกี่ยวข้องกัน บุคลากรที่มีตำแหน่งสูง อาจจะมีความรู้ความเข้าใจและนำหลักปรัชญาไปประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องได้ดีกว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่ำกว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทวิล ศรีสองเมือง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระหว่างช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4 ทั่วประเทศจำนวน 39,896 แห่งพบว่าผลลัพธ์ที่จะเกิดจากเครือข่ายมี 3 ประเด็นหลักๆ ได้แก่ 1) ครู บุคลากร นักเรียนในเครือข่ายสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถขยายผลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 2) ครูในสถานศึกษาเครือข่ายมีความรู้มีความสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้บูรณาการการจัดการเรียนการสอนได้ 3) ประชาชนในเครือข่ายสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

2.2 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน อาจเป็นเพราะภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ไม่เหมือนกันจึงส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติที่ไม่ถูกวิธีหรืออาจเป็นเพราะเป็นเพราะผู้บริหารและครูที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการนำความรู้หรือประสบการณ์การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนและวิธีการสอนสู่แก่นักเรียน ชุมชน เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทวิล ศรีสองเมือง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระหว่างช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4 ทั่วประเทศจำนวน 39,896 แห่งพบว่าผลลัพธ์ที่จะเกิดจากเครือข่ายมี 3 ประเด็นหลักๆ ได้แก่ 1) ครู บุคลากร นักเรียนในเครือข่ายสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถขยายผลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 2) ครูในสถานศึกษาเครือข่ายมีความรู้มีความสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้บูรณาการการจัดการเรียนการสอนได้ 3) ประชาชนในเครือข่ายสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

2.3 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอายุของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานมาก อาจเป็นผู้ที่สั่งสมประสบการณ์ความรู้และประสบการณ์ด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ต่อการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ ศรีแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนวัดสังฆวิถึพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการพบว่าสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการและหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลางส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับมากและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางถือว่าไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่าปัจจัยและความพร้อมด้านงบประมาณบุคลากรและสื่อวัสดุมีความพร้อมเป็นไปตามที่เกณฑ์กำหนด 3) ด้านกระบวนการพบว่าทุกขั้นตอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 4) ด้านผลผลิตของโครงการพบว่าอยู่ในระดับมากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.4 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษาของผู้บริหารและครูไม่ส่งผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน ชุมชน เพราะการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้นั้นขึ้นอยู่กับความเข้าใจถึงวิธีการ แนวคิด และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ที่ถูกหลักวิธีการและสภาพบริบทที่เหมาะสมเป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีรา วิบูลย์สุข (2551, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาบทบาทของภาคีหุ้นส่วนในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (พหุกรณีศึกษา) พบว่าการบูรณาการความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรและงานบริการวิชาชีพแก่สังคมทั้ง 3 ด้านภาคีหุ้นส่วนที่มีบทบาทสำคัญคือครูผู้สอนโดยจะมีบทบาทเป็นกำลังหลักสำคัญในการดำเนินงานทั้ง 3 ด้านคือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งครูเป็นผู้ที่มอบความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในหลักทฤษฎีและการประยุกต์ใช้พร้อมทั้งเป็นผู้ที่สร้างความตระหนักในการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดแก่ผู้เรียนมากที่สุดยู่ทวิที่ใช้ในการส่งเสริมในด้านการจัดการเรียนการสอนคือใช้หลักของการบูรณาการรวมทั้งสอดแทรกแนวคิดต่างๆที่นักเรียนสามารถนำมาใช้ให้เกิด

ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตัวเองและครอบครัว 2) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรครูจะเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษา

2.5 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานหรือการสอนที่มาก จึงส่งผลต่อการนำความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนและวิธีการสอนและวิธีการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน ชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีรา วิบูลย์สุข (2551, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาบทบาทของภาคีหุ้นส่วนในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (พหุกรณีศึกษา) พบว่าการบูรณาการความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรและงานบริการวิชาชีพแก่สังคมทั้ง 3 ด้านภาคีหุ้นส่วนที่มีบทบาทสำคัญคือครูผู้สอนโดยจะมีบทบาทเป็นกำลังหลักสำคัญในการดำเนินงานทั้ง 3 ด้านคือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งครูเป็นผู้ที่มอบความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในหลักทฤษฎีและการประยุกต์ใช้พร้อมทั้งเป็นผู้ที่สร้างความตระหนักในการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดแก่ผู้เรียนมากที่สุดยุทธวิธีที่ใช้ในการส่งเสริมในด้านการจัดการเรียนการสอนคือใช้หลักของการบูรณาการรวมทั้งสอดแทรกแนวคิดต่างๆที่นักเรียนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตัวเองและครอบครัว 2) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรครูจะเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษา

2.6 เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขนาดของสถานศึกษาอาจเป็นปัจจัยหนึ่งในด้านการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ หรืออาจเป็นเพราะความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนำหลักปรัชญาไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนของตนเอง วิธีการสอน แผนพัฒนาต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทวิล ศรีสองเมือง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระหว่างช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4 ทั่วประเทศจำนวน 39,896 แห่งพบว่า ผลลัพธ์ที่จะเกิดจากเครือข่ายมี 3 ประเด็นหลักๆได้แก่ 1) ครูบุคลากรนักเรียนในเครือข่าย

สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถขยายผลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 2) ครูในสถานศึกษาเครือข่ายมีความรู้มีความสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้บูรณาการการจัดการเรียนการสอนได้ 3) ประชาชนในเครือข่ายสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการนํานโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อความจรรักษ์กักตุนที่มีต่อสถานศึกษาของข้าราชการครู ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านภาระหน้าที่ของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรที่จะศึกษาเนื้อหาสาระและหลักสูตรโรงเรียนของตนเอง เพื่อหาวิธีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์และสอดแทรกหลักการ แนวคิด เพื่อที่จะถ่ายทอดสู่นักเรียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น กิจกรรมหรือโครงการที่รณรงค์ให้นักเรียนรู้จักความพอเพียงในทุกด้าน เป็นต้น

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การประยุกต์หลักของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกห้องเรียน ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรรหาหลักการหรือวิธีการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกห้องเรียน เช่น การสอนให้นักเรียนรู้จักการประหยัดทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น การใช้น้ำ การใช้กระดาษสองหน้า หรือการใช้ยาสีฟันที่ประหยัดและหมดหลอด เป็นต้น

1.3 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรที่จะส่งเสริมและสร้างบรรยากาศและรณรงค์การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้นักเรียน เช่น การสร้างจิตสำนึกในการสุจริตของการทำข้อสอบในการสอบต่าง ๆ เป็นต้น

1.4 ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรที่จะสร้างเครือข่ายองค์ความรู้ทางด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีอยู่ในแต่ละชุมชน อำเภอหรือจังหวัด หรือระดับภาค เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายองค์ความรู้การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้ตรงกับสภาพแวดล้อมหรือบริบทของโรงเรียน เช่น โรงเรียนอยู่ในอำเภอหนึ่งและอีกอำเภอหนึ่งก็มีวิธีการเรียนรู้ใกล้เคียงกัน ผู้บริหารและครูควรที่จะสร้าง

เครือข่ายของความรู้เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นการสร้างศูนย์เรียนรู้นอกห้องเรียนให้แก่นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนอีกด้วย เป็นต้น

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรจัดวิธีการเรียนการสอนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ตรงกับบริบทและสภาพแวดล้อมของนักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะได้นำ ความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษา การนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรีผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 จากการศึกษาพบว่าการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติใน สถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นด้านที่มีระดับในภาพรวมน้อยที่สุดจึงควรทำการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อหาสาเหตุของ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีในหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และความเข้าใจในการนำหลักแนวคิดไปประยุกต์ใช้ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปใช้ในโรงเรียนและบริบทของสถานศึกษาของตนเอง เป็นต้น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลให้กับ สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ในการปรับปรุง และพัฒนาด้านทัศนคติ ของผู้บริหารและข้าราชการครูที่ทำให้เกิดผลในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไป บริหารงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพในทุกๆ ด้านต่อไป